

Mimořádný úspěch archivní konference

Ve dnech 22.–23. listopadu 2003 uspořádala SVU (Společnost pro vědy a umění) spolu s velvyslanectvími České a Slovenské republiky ve Washingtonu zvláštní pracovní konferenci o uchování českých a slovenských archiválií v Americe. Byl to opravdu společný česko-slovenský podnik, neboť první den se konala konference na půdě českého velvyslanectví a druhý den na půdě velvyslanectví slovenského, za účasti českého velvyslance Martina Palouše a slovenského velvyslance Rastislava Kačera.

Konference měla vskutku pracovní ráz, což senátorka Moserová vyjádřila slovy, že je to první užitečná konference tohoto roku, s jasně definovaným smyslem a účelem. Konference byla navštívena odborníky a představiteli nejvýznamnějších archivních institucí z Ameriky, jakož i z České a Slovenské republiky, které mají co dělat s dokumentací české a slovenské Ameriky či vztahy mezi Československem a jeho nástupnickými státy a Amerikou. O významu konference svědčí okolnost, že o ní bylo též den referováno v českých a slovenských médiích a že tamní rozhlas dokonce i přinesl rozhovor s dr. Milou Rechcíglem, který byl koordinátorem konference.

„Je tady spousta archivních dokumentů po celé Americe a my máme obavy, aby se nám nezničily ... devadesát procent materiálů je ve sklepích a podkrovních jednotlivců a funkcionářů spolku,“ řekl ČTK Miloslav Rechcígl, prezident SVU, která konferenci iniciovala. Rechcígl dále uvedl, že mnohdy si jednotlivci a předsedové spolku neuvědomují důležitost historických materiálů a jejich potomci je jednoduše vyhodí.

Jedním z cílů konference bylo upozornit české a slovenské etnické organizace v Americe, jejichž počet je tu na několik set, na hrozící nebezpečí a podnítit je ke společné práci, aby se tyto cenné dokumenty uchovaly pro budoucnost. Jde tu přece o primární informace o životě, strádání a práci Čechů a Slováků v Americe, o práci československého exilu v Americe a o vztahy mezi Spojenými státy a naší rodnou vlastí, které je nutno uchovat, neboť jsou nepostradatelnou součástí české, slovenské a americké kultury. Tyto dokumenty se nedají nijak nahradit, neboť namnoze existují jen v originále.

Spojené státy mají nesmírný zájem o uchování těchto dokumentů, o čemž svědčí okolnost, že tolik významných amerických institucí bylo reprezentováno na této konferenci a okolnost, že konference byla uspořádána pod záštitou US Commission for the Preservation of America's Heritage Abroad, za účasti jejího předsedy Warrena L. Millera, jmenovaného do funkce prezidentem Spojených států.

Představitelé České republiky, právě tak jako i Slovenské republiky, mají na věci stejný zájem a mnohé archivní instituce by uvítaly, kdyby se tyto materiály dostaly k nim. Jak M. Rechcígl poukázal, dokumentace je tolik, že se nedá uložit do jednoho archivu. Důležité je, aby se materiál bezpečně uložil, aby bylo o něj dobře pečováno a aby byl přístupný veřejnosti, ať již je uložen kdekoliv.

Tato unikátní konference nepochybně splnila svůj účel a v mnohem převýšila očekávání organizátorů. Bylo to poprvé, kdy došlo k setkání nejdůležitějších činitelů („Players“) na obou stranách Atlantiku, kteří mají co dělat s příslušnými archivy, a to nejen v řadách archivních institucí a odborníků, ale i v řadách českých a slovenských etnických organizací v Americe. Byl tak učiněn první důležitý krok a postavena pracovní základna pro společnou práci při našem jednotném cíli uchovat tyto cenné dokumenty pro budoucnost.

Na závěr se účastníci konference jednomyslně dohodli na rezoluci, která nastínila, co je vše nutno učinit k zachově zmíněných archiválií a vyčíslila konkrétní kroky a agendu v tomto směru. Tato akce je ovšem proveditelná pouze za plné účasti českých a slovenských komunit ve Spojených státech a v Kanadě. Proto apelujeme na všechny funkcionáře jednotlivých spolků, aby se zapojili do této významné práce. Mechanismus pro spolupráci již existuje v nedávno utvořené střešové organizaci „National Heritage Commission“, k níž náleží většina významných českých etnických organizací v Americe. Bylo by záhodno, kdyby se k ní připojily též zdejší slovenské etnické spolky.